

zich, aan den voet des verren bergketens saamgedoken, het aloud Markgravenstadje haast met een halve cirkel-kromming in het Rothe Main-dal kalm en lui, indolent uit, schijnbaar tegen het bergfond aangeleund, als had het in zijn lethargischen dommel van trou perdu, geïsoleerd, eenzaam, egoïstisch voor zich zelf alleen levend, niets met de buitenwereld uit te staan. Is men de Hohe Warte echter afgedaald en het plaatsje dóorgetrokken, dan ontwaart men hoe die vroeger zoo dichtbij schijnende keten, welke daar straks haast voor 't grijpen scheen te liggen, ongemerkt uren ver achteruit is geschoven. Hier en daar steken eenige hoofdgebouwen boven de matbruinroode pannendaken en leien dakjes uit. De protestantsche Stadtkirche met haar tweelingtorens, welker voorste, van hier uit gezien, de achterste geheel bedekt; nog een paar andere kerktorens. Dan het laag, zwart dak van het oud Markgraven-operagebouw, waarin Wagner op den steenleggingsdag van het Festspielhaus, zijn 59sten verjaardag, de negende symphonie dirigeerde; de hooge, achthoekige Schlossthurm van het Markgrafelijk kasteel; het plat, laag dak van dat nieuwe slot, waarin Frankrijk's Cesar in Mei 1812 en Augustus 1813 een paar dagen vertoefde.

Schijnbaar vlak achter Bayreuth neemt, in de dampige atmosfeertrilling schemerend, de blauwgrijze keten der voorste randen (Ausläufer) van het Fichtelgebirge, waaraan zich verder weg de Fränkische Schweiz-toppen aansluiten, met hun in bevallige krommingen liefelijk onduleerende lijnen de geheele breedte van den achtergrond in.

„Wo dort die grünen Berge
Dem Blick noch blau sich färben”

zou hier een Tristan-variantje kunnen luiden. Als een dun doorzichtige, grijs-blauwige sluier omhult ze dat zoo pittoresk, fijn stofnet van in de zonhitte badende bergen, die Duft, welken duitsche, zwitsersche, itali-aansche landschapschilders soms zoo juist en fraai weten weer te geven. Lange stroken veldvruchten liggen over bergplateaus en heuvelhellingen als dun afgesneden repen van bontkleurige lappen uitgespreid. Het dik, donker, zwartig groen van dennen- en pijnboomen, door den afstand en de lucht-vibratie getemperd en verfijnd, bedekt, met het bleeker, matter, soms helderder groen van een eiken- of beukenbosch afwisselend, de bergrug-gen en heuvelkammen. Ter nauwernood merkbaar boven zijn omgeving uitstekend, verheft zich, geleidelijk van weerskanten licht oprijzend, vlak in het midden des langen bergketens, de licht en niet onbevallig gebochelde Sophienberg met een sierlijk, sober onduleerende lijn. Langs dezen hoogsten top der Bayreuthsche streek heen, en tot dicht onder zijn donkergrijze, met de sombere vlakken van dennebosschen als met los er overheen geworpen donkere mantels bedekte kruin, strekken zich lichtere, naar grijsgelig, grijsgroenig overhellende, haast kleurloos neutrale, met enkele kleurige vachten van bebouwde akkers behangen bergen uit. Op het bijna plat,